

ТОШКЕНТ районидagi Карл Маркс номи колхоз теплица ўрғичлиги моҳиталарда шакл эълонини қишда ҳам баҳардек сабабдор маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида астойдил қишлоқда бўлиб, Бу ерда боғдорчи, редис ва турли ош қиллар еттиштирилган. Ўртада қишлоқда экин қишлоқ ҳам парашиланган. Суратларда (чапда) теплицанинг кўриниши (ўртада) юқорида) бригадани бошқаришчи Х. Убайдуллоев ва ишчилардан М. Бобомуҳаммадов ва ҳамда С. Одинаевлар билан маҳсулот сифатини кўздан кечиришди. (ёнида) еттиштирилган маҳсулотлар. А. Зуфаров фотолари.

ҲАММАГА ТААЛЛУҚЛИ

БИЗНИНГ ҳўжалигимизда колхознинг намунавий Устаи лойиҳаси олдин бастага аъзолари ўртасида қизғин муҳомада қилинди. Сўнгга колхознинг умумий йиғилишида лойиҳа ҳақидаги фикр-мулоҳазалар, тўдиришлар қўллаб-қувватланиб, маъқулланди.

Ана шуларнинг бир нечаси ҳақида гапириб ўтмоқчиман. Устав лойиҳасининг 5-бобида «Колхозчиларнинг умумий йиғилишида ишлаб чиқилган ва тасдиқланган иқтисодий ҳамда социал ривожланиш беш йиллик ва йиллик лойиҳалари асосида фаолиятини юритади» дейилган. Тўғри, бу

банддаги жумлаларга колхозчиларнинг эътирози йўқ. Бироқ, амалда шундай бўлмапти-да. Колхозга маҳсулот еттиштириш планлари ҳўжалиқнинг ички имкониятлари ва ресурслари ҳисобга олинмаган ҳолда юқоридан белгилашди. Бу ҳам майли. Не-не машаққатлар билан йиллик лойиҳани бажарганимиздан сўнг келгуси йилда бунга йна қўшимча ҳолда план берилади. Қарабсизки, колхозчиларнинг планларга бўлган ишончи йўқолиб берайпти. Лекин, РАПО ва бошқа ташкилотларнинг эса бу билан ишлари йўқ. Умумий йиғилишимизда колхоз аъзоларидан шундай тақлиф тушди: лойиҳада колхоз Уставини фақат колхозчиларнинг ўзлари учун эмас, балки юқори ташкилот раҳбарларига ҳам тааллуқли

эканлиги қайд қилиб қўйилса кўнгидагидек бўлар эди.

Ҳ. БҮРИБОВЕВ,
Бекобод районидagi Ленин номи колхоз раиси.

Й И Г И Л И Ш Д А АЙТИШДИКИ...

КПСС Марказий Комитетининг йилда матбуот орқали колхозчилар муҳомадасига ҳавола қилган колхознинг намунавий Устаи лойиҳасини колхозчиларимиз ўқиб ўғранишгапти. Улар шу билан бирга лойиҳанинг башари бандларига қўшимчалар киритиш лозимлигини таъкидлашмоқда.

Йилда умумий йиғилишида ҳам колхозчиларимиз лойиҳанинг 10-боб 45-банди

даги «Колхоз ишларини колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши, йиғилишлар ўртасидаги даврга эса колхоз правлениеси бошқаради, деган жумлалар «умумий йиғилиш» сўзини «вакиллар йиғилиши», деб ўзгартирилса, деган тақлифни киритишди. Деган десангиз, айни дала ишлари қишдан пайтада колхознинг умумий йиғилишига келиб кетгунча анча вақт йўқолади. Бунинг ўрнига ҳар бир бригада аъзолари ўзлари сайлаб қўлган вакилига йиғилишда қатнашса қишдан пайтада колхозчи эса шундан сўнг бемалол дам олади, асосий вақт тежалди.

А. ПАРПИЕВ,
Оққўрғон районидagi «Партия XXII съезди» колхоз партия ташкилотининг секретари.

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАКИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

УН ИККИНЧИ беш йилликнинг учинчи йили бошланганига ҳам бир ойдан ошди. Ҳозир барча район ва ҳўжалиқларда ҳамма соҳада ўтган йилги натижалар сарҳисоб қилинмоқда. Эришганидан ютуқлар, йўл қўйилган камчиликлар, муаммолар таҳлил этилмоқда. Хўш, областимиз чорвадорлари 1987 йилни қандай якунлашди?

Умуман олганда область ҳўжалиқларида чорвачиликни ривожлантириш, чорва моллар маҳсулдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнатни ташкил этишнинг илгор усуллари оммалаштириш бўйича эътибор лойиҳа ишлари қилинди. Давлатта сўт топириши ва тайёрлаш лойиҳа ишлари билан бажарилиди. Насл олиш кўпайди, сиғирлар маҳсулдорлиги ошди. Масалан, сўт еттиштириш 1986 йилга нисбатан 4

кохозини (раиси Қ. Умаров) олиб кўрайлик. Бу ерда ўтган йили наслчилик бўйича ўзига хос «рекорд» кўйилди. Ҳар юз бош сиғир ҳисобига аранг 42 тадан бузоқ олинди, ҳолос. Бўна районидagi Карл Маркс номи колхоз (раиси С. Назаров), Паркент районидagi «Ленинбод» совхоз (директори Т. Ризаев), Ғалаба районидagi Ленин номи колхоз (раиси Л. Лим), Бўстонлик районидagi «Хўнакент» совхоз (директори И. Умаров), Паркент районидagi «Коммунизм» совхоз (директори М. Ахромов), Оққўрғон районидagi «Партия XXII съезди» (раиси Р. Усмонов), Х. Олимжон номи (раиси С. Исмаилов), Назойи номи (раиси А. Нормурад) колхозлари эса 48—58 тадан бузоқ олинди. Бу мутлақо қониқарсиздир.

гон районидagi «Ленинизм» (раиси А. Нишонов), «Озод» (раиси Т. Тожибоев) колхозларида, Охангарон районидagi Ворошилов номи (директори С. Балашов) совхозда, Бўна районидagi Жамбул номи (раиси А. Ҳайдаров) колхозда, Паркент районидagi «Чотқол» (директори У. Отажонов) совхозда қўл меҳнати салмоғи ҳамон юқори бўлиб қолмоқда. Бу районлардаги ҳўжалиқларда бор-йўғи қорамолларнинг сўғориш 70 процентга, озуқани тарқатиш 57—69 процентга, биноларни тозалаш 50—60 процентга механизациялаштирилган, ҳолос.

Ҳаммамизга маълумки, чорва қишлоқ чорвадорлар ҳаётида энг масъулияти палла ҳисобланади. Областимиздаги кўпгина район, колхоз ва совхозларда қишлоқчиликнинг учун тадқиқотларни олиб бериш, сиғирлар маҳсулдорлигини ошириш борайтган ҳўжалиқлар талайгина. Афсуски, ана шу илгор тажрибалар сўз жорий этилмоқда.

Ўтган йилда бошланган об-ластимизда наслчилик соҳасидаги ишларни янада такомиллаштириш учун тадқиқотларни олиб бериш, сиғирлар маҳсулдорлигини ошириш борайтган ҳўжалиқлар талайгина. Афсуски, ана шу илгор тажрибалар сўз жорий этилмоқда.

партишлик билан фойдаланилмоқда. Озуқа цехлари ишламапти. Соғин сиғирлар, айниқса, ўрғонларнинг ўртача тирик вази нормадан анча пастир.

Ўрта Чирчиқ районидagi Охунбобоев номи (раиси М. Рўзиматов) колхоз пахтачиликда донги кетган ҳўжалиқлардан. Аммо, бу колхозда ҳам чорвачиликни ривожлантиришга яхши эътибор берилмапти. Шу эътибор учун ҳам 1987 йилда қорамоллар беш сонинг ўстириш бўйича план бажарилмади. Сиғирлар маҳсулдорлиги 123 килограммга, товуқлардан тухум олиш 13 донага, қорамолнинг тирик вазиди гўшта топшириш 10 килограммга камайтириб юборилди. 100 бош сиғирга ҳисоблаганда бузоқ олиш 4 тага камайиб кетди.

Юқоридagi фактлар шун-

дан далolat берадики, ҳўжалиқ раҳбарлари, район агроном ва бирлашмаси ва бошқа маҳсулот ташкилотлар колхоз ва совхозларда чорвачиликни интенсификациялаштириш, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш, муаммоларни бартараф этиш бўйича амалий иш қилмапти. Ҳамон чорвачиликда меҳнат интенсификация йўли қўйилмоқда. Кўпгина район ва ҳўжалиқ раҳбарлари чорвачилик фермалари ва комплекслардан хабар олмайдилар, назоратни қўйиб қўйдилар. Шунинг учун ҳам Охангарон районда январь ойининг сўнги ўн кунлигида ўтган йилнинг сўт еттиштириш учун тонна, Паркент районда саккиз тонна, Ўрта Чирчиқ районда эса уч тоннага камайиб кетди.

Бир неча йиллардан буён областимизда қорамол ва қўй-қўзиларни мажбуран сўйиб юборишнинг олдини олиш бўйича кураш кетипти. Ленин ҳали бу борадаги натижалар мутлақо талабга жавоб берадими? Ҳамон колхоз ва совхозларда чорвачиликда мажбуран гўшта топшириш давом этипти. Қишлоқ даврида Охангарон районда 249 бош қорамол ва 2316 бош қўй ҳамда эчки, Бўстонлик районда эса 239 бош қорамол ва 2049 бош қўй мажбуран сўйилди. Бекобод районда 235 бош ёш бузоқларнинг йўқотилганини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмади. Худдан ана шундай ачинарли ҳафзалар Оржоникиде, Ғалаба, Чиноз районларида ҳам юз берди.

Ҳозир чорвадорлар учун энг масъулияти дамлар. Ун иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида эришилган натижалар кўп жиҳатдан айни кунларда кўп қилган ушшоқчилик билан муваффақиятли ўтказилди, сиғирлар ва қорамоллар маҳсулдорлигини ошириш борича болғидир. Қолаверса, аҳолининг чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш учун колхоз ва совхозлардаги барча қулларни чорвачиликни интенсификациялаштиришнинг иқтисодий усуллари жорий этиб, гўшт, сўт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари еттиштириш кўпайтирилган бўлиб қолмоғи лозим.

Давлатта сўт соғин икки йиллик лойиҳа 5 процент ортиги билан адо этилди.

Аммо 1987 йилда Оққўрғон, Бекобод, Бўна, Коммунистик, Паркент, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва Янгийўл районларида гўшт еттиштириш лойиҳа бажарилмади. Оққўрғон, Охангарон, Бўстонлик, Бўна, Ғалаба, Паркент, Чиноз ва Янгийўл районларининг ҳўжалиқларида сўт тайёрлаш лойиҳа удадаланди. Юқоридagi районларнинг колхоз ва совхозлари тухум еттиштириш лойиҳанинг бажарилишини ҳам барбод қилдилар.

Утган йили областимизда сиғирлар ва гунажилардан насл олишни яхшилаш бўйича бир қатор тадбирлар амалга оширилди. 1987 йилда барча районларда сиғирлар ва гунажилар икки марта текширувдан ўтказилди. Улардан соғлом насл олиш юзасидан қатъий назорат ўрнатилди. Ана шунинг учун ҳам 1986 йилга нисбатан область бўйича 1680 бош, бошқача қилиб айтадган ҳар юз бош сиғир ҳисобига учтадан кўп насл олинди.

Ташкент райони ҳўжалиқлари бу борада юқори натижага эришти. Бу районда ҳар юз бош сиғир ҳисобига ўртача 89 тадан, Янгийўл районда 87 тадан, Калинин районда 88 тадан, Оржоникиде районда 84 тадан, Пискент районда 83 тадан соғлом бузоқ олинди. Аммо бу борада ҳам бир қатор районларда камчиликлар йўл қўйилди. Жумладан, Охангарон ва Паркент районларида юз бош сиғирга ҳисоблаганда 66 тадан, Бўстонлик районда эса 61 тадан насл олинди, ҳолос. Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районларида аҳоли, айниқса, ёмон. Бу районларнинг колхоз ва совхозларида ҳар тўрт сиғирнинг бири қириқ қолди.

Текширишлар шунни кўрсатдики, бир қатор ҳўжалиқларда наслчиликни яхшилаш билан мутлақо шуғулланмапти. Ҳамон ҳўжалиқ давом этмоқда. Масалан, Калинин районидagi «Партия XX съезди»

муваффақиятли ўтказиш юзасидан пухта ҳозирлик кўрилди. Ўтган уч ой давомида 1986 йилнинг шу даврига нисбатан сўт еттиштириш 6,8 процент, гўшт 7,1 процент, тухум 15,6 процент кўпайди. Ҳар бош сиғир сиғирдан 53 килограмм кўп сўт соғиб олишга эришди. Бу қувонarli, албатта.

Афсуски, область бўйича бу соҳада ўсишга эришилган бир вазидада қатор район ва ҳўжалиқларда чорвачиликдаги аҳоли ҳамон қолқонлигича қолмоқда. Ҳўжалиқчилик, интенсификация ҳоллари давом этипти. Масалан, Охангарон районини (РАПО раиси В. Урядов) олиб кўрайлик. Бу район чорвадорлари сўт еттиштириш бўйича амалий ишлар қилинмоқда. Ҳозирги кунда барча ҳўжалиқларда қорамолларнинг сўғориш 97 процент, озуқани тарқатиш 79 процент, биноларни тозалаш 77 процент ва сиғирларнинг соғини 95 процент механизация ердамида амалга оширилмоқда.

46 ҳўжалиқда сўт еттиштиришда поток-цех системаси қўлланилмоқда. 120 та фермада гунажиларнинг раздой қилиш цехлари ишга туширилди. 28 ҳўжалиқда бузоқларни совуқда ўстириш усули қўлланилмоқда. Чорвачиликда меҳнатни ташкил этишнинг илгор формалари дадил оммалаштирилмоқда. Бир қатор ҳўжалиқларда соғувчилар ишнинг икки смнага ўтказилиши эришилди. 43 та оила пудрат усулида меҳнат қилмоқда.

Аммо шу билан биргаликда бир қатор районларда прогрессив усуллар жуда сўст оммалашмоқда. Ҳўжалиқ раҳбарлари ва мутахассислари бу борада ҳамон масъулиятини ҳис қилмаптилар.

Оққўрғон, Бўна, Бўстонлик, Паркент, Пискент, Чиноз, Янгийўл ва бошқа районларда сўйиш урчиштириш пунктларининг даярли ярми талабга жавоб берадими. Бинолар совуқ, бу ерда сиғирлар ва гунажиларни сўйиш урчишти мутлақо мум-

ЯКУН НИМАЛАРНИ КЎРСАТДИ?

бирлар белгиланди. Ҳозирги кунда 20 та ҳўжалиқда «Селекс» системаси бўйича селекция ва наслчилик ишлари амалга оширилмоқда. Оржоникиде районидagi «Красний водопад» экспериментал базаси, Коммунистик районидagi «Политотдел» колхоз, Чиноз районидagi «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми ва Ташкент районидagi «Ўзбекистон ССР 50 йилгига» колхозда юқори маҳсулот берадиган сиғирлар сонини кўпайтиришда катта иш қилинди. Бир йилдаёқ 600 бош юқори насли сиғир янгиланди.

Чорвачилик фермалари ва комплексларида қўл меҳнатини камайтириш, механизацияни ривожлантириш бўйича амалий ишлар қилинмоқда. Ҳозирги кунда барча ҳўжалиқларда қорамолларнинг сўғориш 97 процент, озуқани тарқатиш 79 процент, биноларни тозалаш 77 процент ва сиғирларнинг соғини 95 процент механизация ердамида амалга оширилмоқда.

46 ҳўжалиқда сўт еттиштиришда поток-цех системаси қўлланилмоқда. 120 та фермада гунажиларнинг раздой қилиш цехлари ишга туширилди. 28 ҳўжалиқда бузоқларни совуқда ўстириш усули қўлланилмоқда. Чорвачиликда меҳнатни ташкил этишнинг илгор формалари дадил оммалаштирилмоқда. Бир қатор ҳўжалиқларда соғувчилар ишнинг икки смнага ўтказилиши эришилди. 43 та оила пудрат усулида меҳнат қилмоқда.

Аммо шу билан биргаликда бир қатор районларда прогрессив усуллар жуда сўст оммалашмоқда. Ҳўжалиқ раҳбарлари ва мутахассислари бу борада ҳамон масъулиятини ҳис қилмаптилар.

Оққўрғон, Бўна, Бўстонлик, Паркент, Пискент, Чиноз, Янгийўл ва бошқа районларда сўйиш урчиштириш пунктларининг даярли ярми талабга жавоб берадими. Бинолар совуқ, бу ерда сиғирлар ва гунажиларни сўйиш урчишти мутлақо мум-

дан далolat берадики, ҳўжалиқ раҳбарлари, район агроном ва бирлашмаси ва бошқа маҳсулот ташкилотлар колхоз ва совхозларда чорвачиликни интенсификациялаштириш, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш, муаммоларни бартараф этиш бўйича амалий иш қилмапти. Ҳамон чорвачиликда меҳнат интенсификация йўли қўйилмоқда. Кўпгина район ва ҳўжалиқ раҳбарлари чорвачилик фермалари ва комплекслардан хабар олмайдилар, назоратни қўйиб қўйдилар. Шунинг учун ҳам Охангарон районда январь ойининг сўнги ўн кунлигида ўтган йилнинг сўт еттиштириш учун тонна, Паркент районда саккиз тонна, Ўрта Чирчиқ районда эса уч тоннага камайиб кетди.

Бир неча йиллардан буён областимизда қорамол ва қўй-қўзиларни мажбуран сўйиб юборишнинг олдини олиш бўйича кураш кетипти. Ленин ҳали бу борадаги натижалар мутлақо талабга жавоб берадими? Ҳамон колхоз ва совхозларда чорвачиликда мажбуран гўшта топшириш давом этипти. Қишлоқ даврида Охангарон районда 249 бош қорамол ва 2316 бош қўй ҳамда эчки, Бўстонлик районда эса 239 бош қорамол ва 2049 бош қўй мажбуран сўйилди. Бекобод районда 235 бош ёш бузоқларнинг йўқотилганини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмади. Худдан ана шундай ачинарли ҳафзалар Оржоникиде, Ғалаба, Чиноз районларида ҳам юз берди.

Ҳозирги кунларда бутун диққат-эътиборни мавжуд озуқадан тежаб-тергаб самарали фойдаланишга қаратиш керак. Афсуски, бунинг ўрнига ҳўжалиқларда таёёр озуқа цехларининг бекор туриб қоллишига йўл қўйилмоқда. Текширишлар шунни кўрсатдики, Оққўрғон районда (РАПО раиси С. Субонов), Охангарон (РАПО раиси В. Урядов) районидagi, Бекобод (РАПО раиси М. Расулов), Ғалаба (РАПО раиси

Албатта, қуруқ гап билан мақсадга эришиб бўлмади. Биринчи навбатда ҳамма ерда чорвадорларга умумли ишлаб, яхши дам олишлари учун шарт-шароитлар яратиш бериш доимий диққат-эътиборда бўлиши, Озуқадан тежаб-тергаб фойдаланиш устидан назоратни кучайтириш, унинг безуқа исроф бўлишининг олдини олиш учун курашиш керак.

Чорвачилик кадрларига нисбатан талабчанликни кучайтириш, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлашда маҳсулотнинг фақат миқдори эмас, уни еттиштиришга кетган сарф-харажатларни, сифати ҳам ҳисобга олиб, баҳо бериш керак. Меҳнатни ташкил этишнинг иқтисодий усуллари ва илгор тажрибаларини кенг оммалаштириш бўйича ферма ҳодимлари, мутахассислар ва раҳбарларнинг қишқи ўқувини ташкил этиш, меҳнатни ташкил этишнинг пудрат ва ҳўжалиқ ҳисоби қоллишига йўл қўйилмоқда. Текширишлар шунни кўрсатдики, Оққўрғон районда (РАПО раиси С. Субонов), Охангарон (РАПО раиси В. Урядов) районидagi, Бекобод (РАПО раиси М. Расулов), Ғалаба (РАПО раиси

катларда ижобий силжиш бўлади. Ахир ўлган Тулубой ака ким бўлганда ҳам инсон фарзанди эди-ку!

Орамазда шундай студентлар борки, атрофдаги раҳбарлар менсинашмайди. Отасининг пулига ишониб хоҳлаган ишнинг қилари юраверди. Сессиядан амаллаб ўтиб олиб йна «ялло» қилиб юраверди. Мақолада номлар зикр этилган врачлар ҳам ўқиниш шундай бир амаллаб битириб олган бўлсалар ажаб эмас.

МУАТТАР, ГУЛАНДОМ, ЮЛДУЗ,
Бекобод шаҳар 5-хўнартехника билим юрти талабалари.

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» да эълон қилинган «Дардимга даво излаб...» мақоласини кўриб қўйиб ўқидим. Ҳақини Тулубой Өлчибековнинг ўша пайтадаги аҳоли кўз ўнгимиздан ўта бошлади. Унга дилдан аччидим. Кейин биронта виждонли «соғдик пообони» аниқ диагностика қўя олмаганини ҳеч қандай қоллига сиғирлар олмадик. Беш жойда беш хил диагноз билан Тулубой акани доволаган ўша врачлар нахотки шунчалар саводсиз бўлишми? Улар ўша пайтада Тулубой ака ўрнига ўз фарзандларини қўйиб кўришлари лозим эди. Балки ана шунда уларнинг ҳара-

ТЕЛТАЙП ПЕНТАСИДАН

ВЕНА, 8 февраль. (ТАСС). Бугун бу ерда Варшава Шартномаси ва НАТОга аъзо бўлган давлатларнинг масъулаҳатлушларни доирасида Еуропада — Атлантикадан Уралга қадар қуролли кучларни ва қурол-ярроғларни қисқартиш тўғрисидаги музокаралар мандатини ишлаб чиқиш юзасидан навбатдаги учрашув бўлди.

СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг вакиллари

Париж, 8 февраль. (ТАСС). Сомалининг миллий хавфсизлик суди ана шу мамлакатнинг собиқ юрти мартабали давлат арбобларидан саккиз кишини ҳукуматни аъдариб ташлаш мақсадида

ТОКИО. Жэнубий Корейдаги энг катта оппозиция партия бирлашмиш учун

курушувчи демократик партия раиси Ким Ён Сам ўз лавозимидан истеъфога чиқиш тўғрисидаги ниятини эълон қилди. Шу муносабат билан ўз вазифасида истеъфога чиқишни билан миллий мажлисга сайлов арафасида оппозициячи кучларни бирлаштиришга кўмаклашиш ниятидаман, деб таъкидлади.

Мазлумки, ўтган йил декабрда Жэнубий Корейда президент сайловидо оппозициячи кучларнинг тарқоқлиги туфайлигине улар ҳукмрон

режим номзоди Ро Дэ У устидан Ғалаба қозонолмаган эдилар.

ВАРШАВА. Торувч аоводаси аҳолиси кейинги уч йил мобайнида жамоатчилик асосида икки миллиард элотииндан ҳам кўпроқ ки бажарган. Улар кучи билан 70 километрдан ортиқ йўл ремонт қилинган, 10 та клуб ва маданият уйи, ўқитувчилар учун 64 та кўйиртир, бир қенча ўт ўчириш депоси фойдаланишга топширилган.

БОНН. Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо мамлакатлар барча манфавтор томонлар иштирокида Якин Шарх можаросини бертараф этиш борисада халқро конференция чакриш тўғрисидаги талабни қўллаб-қувватлайдилар, деди бу ерда «Вестдот» кўр «рундафин» телепрограммаси мухбири билан суҳбатда ГФР ташки ишлар министри Ганс-Дитрих Геншер. Европа ҳамжамияти, деб ҳисоблайди у, Европа чегараларига якин жойлашган ҳамда қитъа хавфсизлигига

Бевосита таҳдид солаётган кескинликнинг хатарли ўчоқларини бартараф этиш учун актив ҳарекат қилиши керак. Шу муносабат билан Ганс-Дитрих Геншер Иордания қироли Хўсайнинг Фарбий Европа мамлакатлари бўйлаб сафари ҳамда унинг Боннида Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо мамлакатлар ташки ишлар министрларининг кенгашида сузлашди. нутқи муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

(ТАСС, 8 февраль).

АЁЛ ҚАДРИ ТОПТАЛМАСИН!

Марказий Комитет Бюроси, партия комитетлари аёлларнинг ор-номуси ва инсоний қадр-қиммати оёқоти қилнаётганлигига норозилик белгиси сифатида хотин-қизлар ўзларини-ўзлари ёқиб юборишлари давом этаётганлигига зарур сиёсий баҳо бермаптилар.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми материалларидан).

Эшикни очган Маърифат дахшадан ўзини йўқотиб қўйди. Ҳозиргина ҳовлида юрган овозини Дилором ала-га ичра ёнади. У ҳали оёқда турар, афтидан ичари уйдаги қизига сўнги марта ингоҳ ташламоқчи бўлган. Аммо шу лаҳза у қайнонасини кўриб қолди-ю, яна орасига қайтди. Вироздан сўнг ўзига келган Маърифат ўтин ўчириш учун Дилором томон югурди. Қий-чувини эшитиб қўни-қўши-лар югуриб келишди. Қўп ўтмай, Дилором устидаги алағанга ўчиришди. «Тез ёр-дам» машиниси етиб келди. Врачлар бор имкониятлари-ни ишга солишди. Унинг ҳаётини қутқариб қолиш учун кураш давом этмоқда. Дилоромнинг Тўрабеков-лар оиласига келин бўлиб тушганига уч йил бўляпти. У педагог оиласида во-га етган эди. Ҳаётини жуда севарди. Жамоат ишларида ҳам фаол эди. Шунинг учун турмушга чиқмасдан аввал ўзи истиқомат қилган Бўка районидagi Ҳамза номли колхоз коммунистлари хў-жаллик сўт-товар фермасида соғувчи бўлиб ишлаётган Д. Тўхтабоевни ўз сафарига қабул қилишган эди.

Қишлоқдаги аёлларнинг рўзгор ташвишлари ҳам ҳаммага маълум. Аёллар нои ёпишдан тортиб, кир-чирларни ювишгача бўлган ҳамма оғир ишларини бажар-ча мажбурлар. Эрта ба-ҳордан кеч кузгача далада ҳам уларни кўрамиз. Ма-шаққатли меҳнат хотин-қизлар организмга қанча-ла таъсир қилганини эса хаёлимизга келтирмайми. Бунинг устига кўпгина қиш-лоқ аёллари ҳар йили фар-занд қўришади, сақини-ўн-талаб болани тарбиялашади. Бу ҳол уларнинг турмуш тартибига ҳам, саломат-лигига ҳам нақадар салбий таъсир кўрсатишини ҳисоб-га оласак, хотин-қизлар му-аммоси жуда долзарб экан-лиги янада ойдинлашади.

Афсуски, бу оилани мо-жаронинг илдизлари анча-гина чуқур эди. Қайнона Дилоромни маошини қўлим-га олиб келиб туتماк эди, деб айланди. Қўни-қўши-ларга уй ишларида укуви йўқ, деб, «монларди. Устига устак қайноғаси педагог Абдулла Тўрабеков

айтди. Қизига энди турмуш-дан шикоят қилиб уйга бормаслигини тайинлади. Норбоевлар оиласида Гул-чеҳрага нисбатан феода-л-бойларча муносабат тасод-ифий эмасди. Аҳмадалининг отаси Юсуфали Норбоев браконьерлик қилганини учун қамалган эди. Акиси Маҳмуд Норбоев эса қи-тилгани учун қамалиб қи-қан, ҳозирги пайтда эса ҳеч қасерда ишламайди. Бу оилда аёлларга бир хиз-маткордек қараш одат бў-либ қолганди.

3 февралда биз яна бир фожиали хабарни олдик. Оққўрғон районидagi С. Се-гизбоев номли совхозда ис-тиқомат қилдиган Сано-бар Тўжибоева ҳам ана шундай дахшатли йўл бил-лан жонига қасд қилди. Дастлабки маълумотларга қараганда у руҳий касаллик-ка чалинган. Айниқса, фар-занд қўриганидан сўнг бу хасталик кучаярди. Аммо, Санобар ёрдам сўраб, врач-ларга аввал мурожаат қил-

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ДАМ ОЛИШ ХОНАСИДА «МАТИЛЬДА»

Диван, иккита кресло, газета ва журналлар қўйилдиган полкаки журнал столчаси бўлган «МАТИЛЬДА» мебель термаси оқшомлари файзли дастурхон атрофида оиланинг барча аъзолари жамул-жам бўлиб ўтириданг дам олиш хонаси учун жуда муносибдир.

БУ МЕБЕЛЬ ТЕРМАСИНИ ЯНГИЙУЛ МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИ ЧИҚАРМОҚДА. Баҳоси қоплама матонинг турига қараб 480 сўмдан 600 сўмгача.

Мебель магазинларида сотилмоқда. «УЗБЕКПРОЕКМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 55-22-89).

УЙ БЕКАСИНИНГ ОРЗУСИ— «ЭЛЕКТРОНИКА»

Таркибида гўш, балиқ, сабзавот бўлган исталган таомни «Электроника» печкасида тайёрлаш учун атиги 10-15 минут; таомни иситиш учун эса бор-йўғи 4 минут вақт сарф бўлади, холос.

Бу печкада таом тайёрлашда маҳсулотлар куйиб ҳам кетмайди, эзилмайди ҳам. Айни пайтда улар таркибидаги барча тўйимлик ва таъм-маза хос-салари, витаминлар тўла сақланиб қолади.

Таом тайёрлашдан олдин маҳсулотнинг музини эритман деб овора бўлиб ўтирман. «Электрони-ка» бу ишни бир неча лаҳзада бемалол бажаради.

«Электроника» печкасида шيشа, чинни, фаянс, сопол, пластмасса ва ҳатто қоғоз идишда ҳам таом тайёрлаш ёки иситиш мумкин. Фақатгина металл идишлар бундан мустаснодир.

Энг муҳими, бу печка ошхонадаги ҳавони қизи-тиб юбормайди ва ифлослантмайди.

Адолат НОСИРОВА, «Тошкент ҳақиқати»нинг махус мухбири.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАР-АРО БАЗАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмаси-нинг Ўзбекистон агентлиги.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОИИДА

12 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

«КУЁВ»

2 пардали комедияси намойиш қилинади. Саид АҲМАД асари. Бош ролда — Ўзбекистон ССР халқ артисти Фаиз АЪЗАМОВ.

Саҳналаштирувчи режиссерлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Рустам ҲАМИДОВ ва Баҳодир НАЗАРОВ.

Расом — Убайдулла САЙДАЛИЕВ.

Билетлар Ҳамза номидаги театр ва Халқлар дўстлиги саройи кассаларида сотилмоқда.

А.ЛАНГАДА ЁНГАН ОРЗУЛАР ЁКИ РҮЙ БЕРГАН МАШЪУМ ФОЖИА ҲАҚИДА

Коммунистлар партия йи-гилишларида хотин-қизлар ўрғасида тарбияли ишлар-ни қўйиб-қўйиб уларни ик-тимой-фойдали меҳнатга, жамоат ишларида кенг илаб қилиш тўғрисида мунта-зам гапирдилар. Дило-ром тарбия топган оилда аркаклар билан аёлларга бир хил — ҳурмат-эътибор билан муносабатда бўлиб муҳити хўш сурарди. Унинг ўзи, дўгоналари, мактабда, фермада фаол эдилар. Уму-ман, Дилором турмушга чиққунга қадар ўз шаънига бирор ҳақоратни сезмаган-ди.

Аммо унинг Тўрабековлар оиласидagi турмуш заҳар-ланаётганлигини кўпчилик билмасди. Билса ҳам бил-масликча олишга ҳаракат қилишарди.

Уша 31 январь кунини у қи-зини совхоз марказидagi поликлиникага олиб чиқди. Шунда қишлоқ Совети ик-рония комитетининг раиси Сўбхонбек Файзиев билан учрашиб қолди. Гап орасида дардини тўкиб солди:

— Уйимизда нотинчлик, нима қилишимни билмай бо-шим қотиб қолди. Қайно-нам билан қайноғам ҳеч тинчлик беришмайпти. Ота-онанинг уйига қайтиб ке-тай десам турмуш ўртоғим-ни кўзим қиймайди. Улар билан товтувим.

— Бугун, албатта, ўта-миз, — ваъда қилди раис. У сўзининг устидан қи-

ҳам Дилоромга тинчлик бермасди. Унинг ўзи «Ле-нинград» совхозида турса-да, бу ерга тез-тез келиб жанаб қириб турарди.

«Келин бўлганидан кейин оилдаги ҳамма юмушлар-ни қилишнинг шарт» деб та-ъкидларди у. Уша кунни ота-онанингига келган Абдул-ла бу ерда қишлоқ Совети ик-рония комитетининг раис-ни ва участка инспектори бўлганлигидан хабар топиб, фйғони фалакча чиқди.

«Оиланингни ёмон олти-рилмоқчи бўлдимми, — ку-турарди у, — устимиздан шикоят қилгани қандай ти-линг борди? Бу ерда яшаш ёқмас уйингга кетавер».

Дилором бу тўналарни кўида юм-юм ёш билан чуқур ётмай эшитди. Кейин қайноғаси Абдулладан бу «ўзбошимчилиги» учун ке-чирим сўради. Қайноғаси-нинг ўз хотини бўлишига қарамай унинг кийимлари-ни ювишга киришди.

Лекни Дилоромни тақдир-га тан берди, деб ўйлаган-лар адашгандилар. У яна хўрланганлиги, оддий инсо-ний туйғулари топталганли-гини ичига ютди. Афсуски, бундай хўрланш ва таҳ-қирланшлар биринчи мар-та бўлаётган эмасди. Сабр-қосаси тўлган аёл нажотни алангада кўрди...

Дилоромнинг фожиаси дав-

тага улағайганда онасининг келиши дахшатли қарорга бундига нималар сабаб бўлганлигини унга қандай тўшунтириб бўлади?

Дилором фожиасидан бир кун аввал 30 январда Охан-гарон районидagi Серго номли совхозда истиқомат қилувчи яна бир комму-нист, 26 ёшли Гулчеҳра Мирзааҳмедова ўзини-ўзи ёқиб юбориб, ҳаётдан жу-да эрта кўз юмди. Бунга ҳам оиладаги носоглом ми-қли сабаб бўлганлиги аниқ-ланди.

Гулчеҳра фаол комму-нистлардан ҳисобланарди. У район радиошўхиртириш редакциясида ишларди. У билан бир ёстиқча бош қўй-ган шу совхоз механизатор-лари Аҳмадали Норбоев Гул-чеҳрани доим камситарди. Жумладан, уни асосси рашиқ қилар, кийимларини берки-тиб кўрди. Аҳмадали Гул-чеҳрани ишдан бўшашиши ҳам талаб қилиб туриб ол-ди. У билан Аҳмадали Нор-боев ўрғасидagi никоҳ қу-нонун расмийлаштирилмаган эди. Оилдаги навабдаги жанжалдан кейин Гулчеҳ-рани отаси Серго номли совхозда чўпон бўлиб иш-лайдиган Файзулла Мирза-аҳмедов Норбоевлар оила-сига келиб, қизи ва кўёви ўртасидagi никоҳни рас-миийлаштириш зарурлигини

маган экан. Фақат 2 фев-ралда совхоз 8-бўлимда жойлашган фельдшерлик-пункти врачига боши қаттиқ оғриётганли-дан шикоят қилган. Шунинг айтиш кераки, оилдаги-нинг биллиши, шунинг учун ҳеч вақт ёлғиз қўйишмасди.

Пункт врачини ўз қабулига келган Санобарнинг қон босимини текшириб кўрди. Беморнинг қон босими паст эканлиги аниқланди. Шун-дан сўнг врач Санобарга ка-саллигини батафсилроқ аниқлаш учун эртага ке-лиши лозимлигини айтди...

Бу фавқулодда ҳодиса-лардан қандай ҳулоса чи-қариш керак? Биринчи на-вабда хотин-қизлар ўрғаси-да олиб борилаётган иш-лар ҳали талаб даражасида эмаслигини таъкидлаш ло-зим. Масалан, меҳнатда ва жамоат ишларида фаол бўлган Гулчеҳра Мирзааҳ-медова Аҳмадали Норбоев билан яшай бошлашга, эри-нинг таъйиқи остида семим-ли ишдан бўшашига мажбур бўлди. У умуман ижтимоий ҳаётдан ажралиб қолди. Гулчеҳра 1987 йил ноябрда радиошўхиртириш редакци-сидан бўшагандан бери ком-мунист сифатида аъзолик

қилиш лозимлигини айтди...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

СПОРТ

ФУТБОЛ Кеча Қириай стадионидa футбол бўйича Усмон Юсупов хотира турнирининг сўнги ўйини бўлиб ўтди. Инсончи лига командалари — «Хонча», «Соҳибкор» «Металлург», «Эшлик» ҳамда «Целин-ник» иштирокида ўтказилган бу турнирда 8 ми-ноиятдан 6 очко жамгарган Хоразмнинг «Хонча» команда-си голиб чиқди. Соҳибкорчи-лар эса 5 очко билан иккинчи ўринни эгаллашди.

БАТУТДА САКРАШ Николаев шахрида батутда сакраш бўйича СССР кўбоғи муобаналари бўлиб ўтди. Унда қўнғилли спорт жамият-лари ҳамда идораларнинг 147 кучли спортчилари иштирок-етди. Яна тартибда сакраш-да СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, жаҳон ва евро-па чемпиони Вадим Красно-шапка голиб чиқди. Республи-камиз шарафини ҳимоя қил-ган «Меҳнат резервлари» жа-мияти аъзоси Дмитрий Поли-руш эъсос совринли иккинчи

ўринни эгаллади. У синхрон сакрашда ҳам муваффақият-ли иштирок этиб, учинчи ўринни қўлга кириштишга му-ваффақ бўлди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Енгил атлетика бўйича СССР биринчилиги бу сафар чель-бянск шахрида ўтказилди. Мусобақаларда иштирок этган тошкентлик Анавар Кўчму-ров 60 метр масофага югу-ришда 6,73 секунд натина кўрсатиб, биринчилигининг кумуш медали билан таъдир-ланди. Шу масофада қизлар ўр-тасида яна иккинчи хамюртима Людмила Лапшина ва Надеж-да Роточлар кумуш ҳамда бронза медалига сазовор бў-лдилар.

ЭРИН КУРАШ

Навоий шахрида республи-ка ўсмирлар ўйини програм-маси асосида эрин кураш бўйича ўтказилган мусобақа-лар иккинчи етиди. унда жам-ми 160 полвоин иштирок-етди. Умуманоманда ҳисобда Тошкент шаҳри полвоинлари голиб чиқдиши. областаниз ваниллари иккинчи, фарғана-ликлар учинчи бўлишди.

ИСТИҚБОЛДАГИ ЭКСПОЗИЦИЯЛАР

1987 йилда Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиги йутқлари кўргазмасида 140 дан ортиқ тематик, соҳалар, кўча ва халқаро компози-циялар ташкил этилди. Ил-мий-техник, ўқув-методик йиғилишлар, учрашувлар, семинар, илгорлар мактаб-лари ва таъриба алмашув-лар ўтказилди. Уларда 300 миңдан зиёд мутахассислар иштирок этишди. Улуғ Октябрь социали-стик революциясининг 70 йиллиги арафасида СССР

режалар ҳақида тўхталиб ўтди.

— Республика ихтироқи рационализаторлари, олим-лари яратилган янгиллик-ларни кўп ҳаётда бизнинг республикамиз корхоналари-да ўз ўрнини тополмай, техник жиҳатдан юқори тарақий этган АҚШ, Анг-лия, Япония мамлакатла-рида, мамлакатимиз мар-казида, Уралда, Украинада ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда, — деди Ю. Ма-лахов. — Ана шуларни жи-собга олган ҳолда бу йили ўтказилдиган кўргазмалар-дан қўриладиган натижа-лар ҳам ўзгача бўлмоғи ло-зим. Яна бир неча кундан сўнг америкалик илм аҳил-ларининг келиши кутил-

моқда. Улар тематик па-вильонда «АҚШда инфор-матика ва ҳисоблаш техника-си» кўргазмасини намойиш этишади. Экспозиция 20 февралдан 20 мартгача да-вом этади. Шу ой ичидa Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси кўргаз-ма мутахассислари билан биргалиқда «Қўнғил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи 70 ёшда» экспози-циясини томошабинлар эти-борига ҳавола этишди. Май ойидан июнгача анъанавий «Фан-техника — ишлаб чи-қариш-88» соҳалараро кўр-газмаси ташкил этилиб, унда республикамиз ишти-роқи ва рационализаторлари-нинг энг сўнги нашфётла-ри намойиш қилинади. Ўтқа-

зиладиган йирик соҳалар-ро кўргазмаларда ҳалқ ис-теъмол моллари ишлаб чи-қариш агроиндустрия комп-лексида интенсив технология-ларни жорий этиш, истиқ-болли технологиялар ва ян-ги материаллар, республи-ка халқ ҳўжалигида атом фаннинг аҳамияти, Тош-кент шаҳридаги район ик-рония комитетларининг аҳо-лига маиший хизмат кўрс-атиши ҳақида ҳикоя қилина-ди.

Қ. ЭРДОНОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ (ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА) БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КҮ. ЧАСИ, 32. Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретари — 334808, 325353; секретари-ат — 325750; БҲЭИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; санаот, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ ҳўжалиги — 325647; пропаганда — 325749; совет қу-рилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпар-варлик — 325645; эълон лар бўлими — 325727.